

[Peter Larsen.]

Et andet og meget væsentligt spørgsmål: hvorfor skal landbruget, ene af alle erhverv, have denne pligt? Det forekommer os at være en usmagelig form for forskelsbehandling; og jeg vil gerne spørge, om det er takken for den store indsats, som landbruget, trods stigende vanskeligheder, har ydet også det øvrige samfund.

Også erhvervslovens bestemmelse om jordens anvendelse til andre formål giver anledning til store betænkeligheder. Det bliver i virkeligheden sådan, at den industri, der gennem en investering vil løbe en risiko og skabe ny beskæftigelse, vil få øgede vanskeligheder med at erhverve jord. Venstre deler i høj grad den bekymring, industriens folk i udvalget har givet udtryk for, og vi er helt enige i det uholdbare i, at ministre og embedsmænd nu skal bestemme over denne industris forhold. Selv om disse embedsmænd er dygtige, vil deres vurdering aldrig kunne erstatte de menneskers, der skal løbe denne risiko. Vi er på dette område ikke tilfreds med de udtalelser, den højtærede landbrugsminister har fremsat i udvalget, eller de bemærkninger, der står i betænkningen om den lempeligere administration.

Vi finder, at en sådan bestemmelse er meget farlig i en tid, da folk flytter fra landbruget over i andre erhverv, i en tid, da vi lægger vægt på, at industrien kan løse beskæftigelsesproblemet, og hvor der opstår en række mindre småindustrier ude omkring i landsbyerne, stationsbyerne og de mindre byer. Dette er ud fra mange synspunkter, bl. a. boligpolitiske, en værdifuld udvikling, som ikke må hæmmes af, at den skal regeres fra ministeriet. Hvem kan i virkeligheden afgøre, hvordan udviklingen vil forme sig? Det sker i hvert fald næppe fra et ministerialkontor.

Man vil i denne vurdering bl. a. tage egnsudviklingsmæssige hensyn. Men har denne lovgivning været så stor en succes, at det berettiger den til at komme med her? Vi er i udvalget ikke blevet overbevist om rigtigheden af dette; vi har end ikke fået klarlagt mange af de problemer, der naturligt melder sig i denne forbindelse. Ja, jeg kunne nævne mange andre ting, og de understreger alle sammen både forslagernes uklarhed og det foruroligende i det

hastværk denne sags behandling er udtryk for.

Jeg skal herefter vende mig til den af oppositionen fremlagte skitse og kommentere enkelte afsnit af den. Det er altså en forhandlingsskitse, som ikke har kunnet påkalde større opmærksomhed hos regeringspartierne, end at de på stående fod uden videre afviste den. Jeg vil gerne understrege, at det, der her foreligger, er tanker, principper, der er fremlagt til forhandling, altså et grundlag og for os at se et rigtigere udgangspunkt og en bedre måde at sikre jordspørgsmålene løst på, både ud fra en national og ud fra en rent erhvervsmæssig betragtning.

Det ærede medlem hr. Ove Hansen, gav i sin tale udtryk for, at han ikke tror, det ville have gavnet udvalgsarbejdet; vi kunne næppe være blevet enige — siger han — og vi ville næppe fra oppositionens side have medvirket til denne lovgivning. Heroverfor vil jeg for det første gerne pege på, at det ærede medlem jo ikke kan vide, hvordan vor endelige stilling vil blive; vi er fortsat rede til forhandling om disse spørgsmål.

Må jeg på den givne foranledning benytte lejligheden til at fremsætte en rent principiel bemærkning. Meningen med et udvalgsarbejde er vel ikke, at vi absolut skal være enige. Meningen med et udvalgsarbejde er vel, at man dér skal have lejlighed til at prøve de foreslåede ting, at man skal have lejlighed til at opstille alternativer, så befolkningen har mulighed for gennem dette udvalgsarbejde at følge en sags udvikling og partiernes stilling dertil. Derfor er det en misforståelse at tro, at man absolut skal være enige. Hvis det ligger sådan, at man bliver stående fast på den tankegang, man mener er rigtig, er der i og for sig ikke så stor interesse i et udvalgsarbejde. Hvis man intet hensyn ønsker at tage til andres synspunkter, er det jo blot et spørgsmål om at gennemføre det, man selv ønsker. Men jeg kan ikke tro, at det forholder sig sådan.

Det, der har været afgørende for oppositionen i vore forslag, har først og fremmest været dette at tilpasse sig udviklingens krav fremfor, som regeringen, at hæmme den. Vi har søgt at bygge disse forslag op, både under hensyn til den hjemlige udvikling og under hensyn til den udvikling, som